

EDINOST

Oglasi se računa po tarifa v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega ravno vrstic. Poslana osmrtnica in javnozahvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Spoštujte zakone!

V uvodnem članku večernega izdanja od minole sobote smo napisali, govoreč o žalostnih odnosih po naši Istri, nastopni stavke: „A videti bi hoteli čudaka, kateri bi govoril ljudstvu o dolžnosti dežele do svojih zanemarjenih krajev! Precej ga ožigosajo kot puntarja in — panslaviškega agitatorja“.

Tako smo pisali minole sobote. In glej: v istem hipu, ko je dotična naša številka zapuščala tiskarno, dobili smo zopet nov dokaz — koliki že! — da smo pisali resnico: v istem hipu so v mestnem zboru označili c. kr. šolskega nadzornika kot agitatorja.

V soboto zvečer je imel naš mestni svet svojo XIII. javno sejo v tem letu. V tej seji je prišla v razpravo tudi tista nebodijotrebna — Legina šola v sv. Križu. Ta šola je res prava nebodijotrebna. Italijanska šola gori med kraškim skalovjem in na trdih slovenskih tleh — človek bi se moral zakrohotali od smeha, ako ne bi bilo to teko neismerno žalostno.

Žalostno je to dejstvo, res jako žalostno. Ali da se razumemo: faktum sam na sebi, da je društvo „Lega“ zasnovo svoje šole v sv. Križu, nas ne vznemirja prav nič, pač pa nas peče v srce faktum, da je slovenskih Križanov, sinov naroda slovenskega, ki se navdušujejo za to šolo, smatralo je kot dokaz goreče ljubezni mestne gospode do slovenskih okolčanov. O ta zaupljivost, lahko vernost in zaslepljenost slovenska, ki vidi pred seboj le šopirno šolsko sgradbo — cvetoč grm; a ne slutit smrtne osene gada, ki se skriva v njem, prečed na svojo žrtv. In to lahko vernost ljudstvo braka lehkomišljeno po cvetočem grmu — pošilja svoje deca, svoj rod, svojo bodočnost, v blestečo „Legino“ palačo.

To je žalostno, to vznemirja.

Društvo „Lega“ je imelo pravico zasnovati v Križu svojo italijansko šolo. Te pravice jej ne smemo in jej ne moramo kratiti. Te pravice ne kratimo „Legi“, ker smo res liberalni in ker spoštujemo zakone in naredbe slavne vlade. Ker ljubimo svobodo in pravico, privoščamo od srca vsaki narodnosti, da skrbi za svoj obstanek, in želimo vsakemu narodu neomejeno svobodo v svojem razvoju; in ker spoštujemo zakone in vladno naredbo, moramo spoštovati tudi pravila „Legina“, glasov katerih ima to društvo pravico ustanovljati svoje šole — za otroke italijanske narodnosti.

Proti laški šoli v sv. Križu ne bi ugovarjali, ako bi videli, da je ista res potrebna, ako bi videli, da je tam primerno število resnično italijanskih otrok, za katerih vzgojo na jedino pametni narodni podlagi treba skrbeti; proti dejstvu pa,

da se v isto šolo ne le vsprejemajo, ampak na vse mogoče in nemoralne središči love tudi slov. otroke, proti temu dejstvu moramo protestovati najodločneje. Ta lov na slovenske otroke je najboljši dokaz, da v Križu ni zadostnega števila resnično italijanskih otrok, do torej šola ni potrebna.

Ta lov na slovenske otroke je obojati že se stališča liberalizma. Pojem liberalizma, pojem ljubezni do svobode ne dopušča nikakega nasilstva: bodisi že, da je nasilstvo očitno in odkrito, ali pa da je hočem izvršiti po ovinkih in potem zvijske. Ta lov je obojati nadalje se stališča pravicecoljubja, kajti pojem pravicecoljubja in morala ne dopušča segati po tuji lasti. A slovenski otroci so naša slovenska narodna last, do katere nimati nikake pravice ni nemška ni laška roka. Tudi se stališča človekoljubja treba obojati tak lov. Pravi človekoljub ne trpi nič nikogar, ni duševno ni telesno. Laški pouk slovenskemu otroku je prava duševna natezalnica, katere mora udušiti v otroku ves njega talent, vse njega nadarjenost in po takem vse njega duševno življenje.

A ne samo se stališča pravega liberalizma, pravicecoljubja in človekoljubja je obojati lov laških agitatorjev na slovenske otroke, ampak tudi obstoječi šolski zakoni odločno in jasno prepovedujejo tak lov. To resnico je ravnokar proglasila naša slavna vlada, zahtevajoč, da se vsi slovenski otroci morajo v teku treh dni umakniti iz Legine šole ter se povrniti tja, kjer je njih pravo mesto: v slovensko osnovno šolo.

Mi beležimo zadovoljstvom ta korak slavne vlade v obrambo pravice, morala in šolskih zakonov, v našem mestnem svetu pa je vzbudila omenjena vladna naredba — tega je bilo tudi pričakovati — razburjenje in ogorčenje.

Poznani enfant terrible našega mestnega zbora, onorevole Spadoni, interpeloval je v sobotni seji mestnega sveta predsedništvo, koliko je resnice na omenjeni vladni naredbi, zadevajoči Legino šolo v sv. Križu. In gosp. Mojzes Luzzatto, ta židovski predsednik šolske komisije za katoliške šole, je — potrdivši, da je vlada izdala res omenjeno naredbo — kar jednostavno zvalil vso krivdo na c. kr. šolskega nadzornika, označivši ga kot slovenskega agitatorja. C. kr. šolski nadzornik je pozval mestno oblast, da naj spoštuje obstoječe šolske zakone; visoko c. k. namestništvo je v polnem obsegu pritrdilo zahtevi nadzornikovi: Spoštujte zakone! a g. Mojzes Luzzatto ni mogel navesti drugega argumenta proti omenjeni namestništveni naredbi, nego da je zaklical:

„a kom, grova naravnost proti mestni hiši, da si dobiva pripravnega mesta. Tako je bilo sinoči dogovorjeno. Na dvorišču je bilo precejšnje število plemstva, njihovoga in našega, našega več, kolikor sem mogel videti na prvi pogled. Potem je pritnilo od Markovega trga še več ljudi. Dvorišče je majhno. Midva sva se ustopila na desno stran, a za nama bratje Sekelji, Zaboki, Druškovič, Mrnjavčič, opat pavlinski, posl. mesta Zagreba, Tomo Mikulič, meščani Križevski, Varaždinski in plemeniti kmetje od Kalnika, a posebno Samoborci. Nam nasproti so stali nekako prezirno se smeje gospoda Mato in Šimen Keglevič, Jurij Vsesvetki povečene glave ter njega brat kanonik Štefan, kateri se je pred medvedom Šimonom Keglevičem sladko in ponižno zvijsal; Zdrislav Bukovački je zrl, držeč roke na trebuhu, predse, Ivan Petričević je skakal mahaje z rokami, sedaj k temu, sedaj k onemu in s prstom kazal na nas, mej tem ko je Ivan Forčić, ponosno dvigaje kvišku svoj pi-

„okrajni šolski nadzornik je slovenski agitator!“ Ali nismo torej napisali resnice v članku od minole sobote? To je stara taktika naše italijanske gospode: kdor jih opozarja na obstoječe zakone — ta je agitator.

In tako utegnemo doživeti, da nam danes ali jutri vse vladno oseboje — z ekscelencio vit. Rinaldinijem vred — označijo kot panslaviške agitatorje, naše šolske in osnovne zakone pa kot izbruh — panslavizma. Ako so torej že c. kr. funkcionarji, kateri vendar ne morejo in ne smejo kar prezirati obstoječih zakonov, prišli na indeks, potem se ne smemo čuditi, da je vsak slovenski in hrvaški rodoljub na zapisniku puntarjev in panslavistov. Žal, da so na Dunaju le predolgo hodili na led tej zvijski taktiki naših narodnih nasprotnikov, žal, da so visoki krogi le preradi videli same panslaviške agitatorje, onih pa, ki nočejo poznati obstoječih zakonov, niso videli.

Sedaj, ko so tudi c. kr. funkcionarji opisani kot slovenski agitatorji, sedaj se morajo odpreti oči tudi poslednjemu slepcu, kajti o tem je pač prepričan vsakdo: da pod okriljem primorskega namestništva ne rastejo in ne morejo rasti slovenski agitatorji. Tega tudi ne nočemo in ne smemo zahtevati, a to moramo in smemo zahtevati, da odločajo tamdruvarji zakonev.

Spoštujte zakone! zaklical je slavno namestništvo mestnemu svetu z ozirom na Legino šolo v sv. Križu. Spoštujte zakone! kliče tudi mi onim zaslepljenim starišem svetokrižkim, ki so za pravo judoževo grošo jeli pošiljati svoje otroke v Legino šolo! Slavna vlada je izrekla na podlagi šolskih zakonov, da slovenski otroci ne smejo zahajati v Legino šolo; slavna vlada zahteva od občine, da poslednja spoštuje zakone, mi pa prosimo občane svetokriške v imenu naroda slovenskega, da naj se ne pregrešijo proti vrhovnemu načelu pametne vzgoje, kakoršno zahtevajo naši zakoni — vzgoje na podlagi materinega jezika! Spoštujte zakone!

Politiške vesti.

Po zasedanju. Njegova ekscelencija gosp. predsednik poslanske zbornice je v svojem zaključnem govoru naglašal posebnim zanosom, da je zbornica valic kratkemu zasedanju dognala celo vrsto važnih predlog. Da, važnih, ali drugo vprašanje je, če tudi koristnih? Glede tega vprašanja smo pa že drugačnega menenja nego je njegova ekscelencija. Ogledimo si le vao te predloge! V prvi vrsti stoji seveda državni proračun, a to je stalna vsakoletna točka v programu poslanske zbornice, katere se tudi reši vsako leto, ker se mora rešiti. Slavna koalicijske stranke torej nimajo

jani nos, otiral vsak prašek s svoje dolame. Zbralo se je na njih strani dosti nižjega plemstva, a Petričević je brez kraja in konca na pozdrav kimal z glavo in molel vseh deset prstov v zrak. Sedaj se začuje krik in vik. Glej Dragončancev pod zastavo! Vsi do jednega se nam pridružijo. Mi smo molče gledali predse, ali jaz sem se nekako čudil, da ni bilo niti Poglediča niti Vurnovića niti jednega Turpoljca. Vsaj so nam vendar vsi obljubili. Trobenta zatrobi, ban prihaja, vse plemstvo je pokonci, sto glav se pomoli kvišku. Ščepico od sobolovine na glavi in v višnjevi baržunasti opravi prihaja ban, za njim Alapič, noseč novo svilenko zastavo, potem smeje se in vrtče glavo grbe Gašo, a kraj njega — Tahi. Na glavi ščepico od kuhanjine, a z desnico je držal nožnice široke sablje. Visoko je nosil glavo, a trepalnicami je utripal, spodajo ustnice očitneje kazal.

(Dalje prih.)

nikakega povišja ponašati se s točko. — Valutne predloge? Te so se vsprejele le po ogromnem in nenavadnem pritisku na gospodovale tri stranke; uprav te težave, s katerimi se je bilo boriti prvokom strank pri razpravi o valutnih predlogih, kažejo očitno, da je bila ogromna večina zbornice prepričana, da so iste škodljive. — Zakon o prodaji premičnin na obroke! To bi bilo nekaj, s čimer bi se bila lahko ponašala poslanska zbornica. A tudi vesolje na tej predlogi nam je splavalo po vodi, ker jo je komisija gospodsk zbornice tako otrobila in pristigla, da nam faktično ostane le senca nje prvotne vsebine; a pristigla jo je — tega ni smeti prezreti — po prizadevanju najvoljavnije stranke v parlamentu — nemške levice. Tako smemo reči, da je najodličnejši činitelj v večini zbornice podrl, kar je sklenila ista zbornica sama. To je najboljši znak, kako grozno bolan je naš parlamentarizem. — Preosnova tiskovnega zakona? Tudi to vprašanje je rešila sedanja koalicijska večina na način, ki ni posebej časten za sedanji sistem — odložila je to vprašanje ad calendas graecas. Vo-

lilna preosnova? Tudi to vprašanje, katero je sedanja doba „odkritosti in resničnosti“ postavila ob svojem nastopu kot prvo točko v svoj program — tudi to velevažno vprašanje odložila je koalicijska na poznejše, to je na one dni, ko slavne koalicije več ne bo. Rešila so se sicer res razne druge koristne stvari; a to so bila navadna, zgolj gospodarska, lokalna vprašanja brez vsakršne načelne važnosti, kakoršna rešuje tako rekoč igrajo vsaka zbornica in vsak sistem. — Bilanca minolega zasedanja torej ni tako častna za slavno koalicijo kakor bi bilo misliti po sklepem govoru gospoda predsednika zbornice. Jeden dokaz pa je dognala koalicijska na jasn način: da ni sposobna za pozitivno delo, da se niti ne more lotiti važnih časovnih vprašanj. Dogodki povodom razprav o valutnem zakonu in o preosnovi tiskovnega zakona so jasen dokaz, da se gospoda iz koalicije jedini le v zanikanju. Gospoda vedo sicer, česa nočejo, a o tem, kar naj bi postavili na mesto istega, kar oni vsi skup nočejo, o tem jim gredo nazori tako navskriž, da jim ni odprta druga pot, nego ona, katero hodi vsak slab gospodar — prelagati z rama na ramo. Pri takih razmerah ni čudo, da je v jednomer pokalo sedaj v tem sedaj v onem kotu koalicijske hiše. Danes so se kujali v konservativnem klubu, jutri je bliskalo in grmelo med liberalnimi levičarji; ni ga bilo skoro dneva brez kake krize. Jedna sama misel jih je držala skupaj — skrb za svoje mandate in svoj vpliv: to je jedina pozitivna misel na velikem kupu koalicijskih protislovij. In taka vzajemna zavarovalna družba za — mandate naj bi povoljno rešila najvažnejše vprašanje sedanje dobe — volilno reformo? Pojte no!

Zaplenjevanje čeških državnozborskih govorov. Pred kazenskim sodiščem Praškim vršila se je dne 2. t. m. jako zanimiva razprava valed utoka urednika „Narodnih Listov“ proti zaplenbi čeških govorov državnih poslancev Vlasatega in Brznovskega. Zastopnik urednika Anyša, dr. Podlipny, je predlagal, da se omenjena poslanca zaeličita kot priči v dokaz, da sta bila njuna govora doslovno taka, kakor so ju priobčili „Narodni Listi“. Ob jednom je pridejal izjavo obeh poslancev, glasečo se v tem smislu. Sodišče pa ni dopustilo tega dokaza. V tajni razpravi je sodišče zavrlo utok urednika Anyša in sicer z utemeljenjem, da ni dokazano, da so „Narodni Listi“ objavili dotična govora tako, kakor sta bila izustena v poslanski zbornici, in da se po §. 493 k. z. to niti ne da do-

PODLISTEK.

58

Kmetijski upor.

Glasilo našega povelja šestnajstega veka.

— Spisal Argust Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Kaj je, za Boga! veklikne Heningovice, prihitelvi k Stepku.

— Molčite, ženske! zapove Ambrož mirno, boste že ališale. Gospod Konjaki naj govori! Nato sede, a Konjaki ispregovori zamolkim glasom:

Davi smo šli dobre nade v zbor. Sešteli smo glasove. Večina naša, večina bo znala odvrniti strole od naših glav, naj si pride tudi a prestola. Markov trg je bil poln zbor-skih ljudij, ali tu ni bilo graje niti upitja, to je vrvelo, šumelo, gledalo izpod obrvij. Videlo se je, da se pripravlja burja. Ko opazijo naju, to je mene, Stepka in Kerečena, začno šepetati in vse se je k nama obrnilo. Midva so njeva ustavila. Pozdravivši se tu pa tam

...ati. Urednik Anyš je prijavil pritožbo ...nosti. — Na končni izid te rasprave smo ...tudi mi jako radovedni.

Kupčija s premičninami na obroke.
V ravnokar minulem zasedanju je poslanska zbornica — kakor je znano našim čitateljem — sprejela zakon v obrambo siromašnega ljudstva pred sleparskimi agenti, kateri ponujajo maloverne stvari na obroke. Ob tej priliki je naglašati še enkrat, da je bila ta predloga jedina, ki se je sklenila v korist ljudstva in še ta predloga je zadobila večino le s pripomočjo slovenske protikolonijske in proti volji koalirane nemške levice. A nemška gospoda si vedo pomagati. Se svojim velikim vplivom so dosegli, da je komisija gosposke zbornice bistveno premenila določbe tega zakona, zlasti kar se dostaja kazenskega postopanja proti sleparskim kupčijam. Nemško-liberalni listi beležijo velikim veseljem te spremembe, sklenjene po gosposki zbornici, a iz tega veselja moramo sklepati, da je iz zakona odpadlo, kar je dobrega. Ker pa je gotovo, da si poslanska zbornica ne boče upala upirati se volji gosposke zbornice, moramo — žal — pričakovati, da ne stopi v veljavo dobri zakon, kakor ga je sklenila poslanska zbornica. In s tem odpade iz bilancije naše koalicije jedina dobra točka.

Kriza na Ogrskem. Vesti se podijo jedna za drugo, a druga podira to, kar je sesidala prva. V tem trenutku res ne ve nihče, kako se reši kriza. Jedni trdijo, da je grof Khuen-Hedervary že vrnil svoj mandat v roke krone, drugi, da pride do koalicijskega ministertva, tretji, da se povrne Wekerle na krmilo, četrti so sopes tega menenja, da ima Khuen-Hedervary že dekret v žepu za razpust poslanske zbornice. — Židovski listi pišejo zopet jako samosvestno, toda mi ponavljamo zopet, da navkričanje židovskih listov ne sme motiti, ker ti-le kričijo tedaj najbolj, kadar jim teče voda v grlo.

Italija. Poslanska komora je v svoji seji dne 4. t. m. pokazala, kako slabo je utrjeno stališče Crispijeve vlade. Seja bila je prav viharja; poročila iz Rima trdijo, da nikdar še ni bilo navzočih o glasovanju toliko poslancev, kakor baš ta dan, kajti stralo se je 445 poslancev. Razprava je pričela o Crispijevem predlogu, zahtevajočem, da naj se izvoli posebna komisija 18 poslancev, katere naj bi do 30. junija predložila potrebne zakonske načrte za primerno preobnovo služeb v ta namen, da se iste organizirajo kolikor mogoče enostavno ter da se v državnem gospodarstvu varči kolikor je le možno. Do te dube naj se odločijo rasprave o finančnih preobnavah. Jasno je, da je temu predlogu Crispijevemu le ta namen, da se stvar zavleče in da zadobi nekoliko odloga. — Po jako živahni raspravi glasovali so o Crispijevem predlogu. Izmed 445 prisotnih poslancev glasovalo je za Crispijev predlog 225, proti pa 214; 6 poslancev ni glasovalo. Crispi je torej „slavno“ zmagal s 11 glasovi večine! Ta zmaga je podobna porazu kakor jajce jajcu.

Različne vesti.

Imenovanja. Cos. namestnik na Primorskem imenoval je namestništvena kancelista Antona Slivarja in Franja Kozančja okrajnima tajnikoma, orožniškega stražmeštra Karla Hübnerja ter podčastnika I. razreda v 74. domobranskem bataljonu, Avgusta Kausa pa namestniškima kancelistoma.

Ljubljanski „Sokol“ in narodna društva. Ljubljanska v Novem mestu. Minolo nedeljo priredila je Ljubljanski „Sokol“ izlet v Novo mesto. „Sokol“ pridružila sta se pevaka društva „Slavec“ in „Ljubljana“, ter razne deputacije kranjskih mest, občinstva iz vseh slojev Ljubljanskih in notranjskih krogov pa je bilo nad 1000 oseb. Lepo odidni vlak pozdravljalo je ljudstvo na vseh postajah s streljanjem topičev in s burnimi „živio“-klici. Splošno navdušenje priklopelo je do vrhunca, ko je došel vlak na postajo v Novem mestu. Na kolodvoru pričakovala je vlak neštevilna množica ljudstva in Novomoška narodna društva: „Sokol“, „Dolenjsko pevsko društvo“, gasilci itd. Po slovesnem pozdravu pomikal se je impozantni spreved v mesto; na čelu je korakal „Dolenjski Sokol“ (okolo 80 članov v društveni opravi), saključil je spreved „Ljubljanski Sokol“ (nad 20 čl. v društveni opravi). Izletniki vdeležili so se av. maše v frančiškanski cerkvi. Pri službi

božji so peli pevci društva „Slavec“. Ob 1. uri je bil skupni obed. Izmed neštevilnih napitnic omenjamo le napitnico staroste „Lj. Sokola“ g. Hribarja, kateri je poudarjal, kako je treba gojiti sokolsko idejo baš sedaj, ko nekateri krivi proroki širijo krive nazore, češ, da nam ni treba več narodne navdušenosti. To ni res, kajti nimamo še trdnih pozicij, in priboriti si moramo, kar nam gre. — Popoludne bila je veselica v Vrazovem logu, o kateri so telovadili „Sokol“, ob 8. uri pa je prišel ples v „Narodnem domu“. Ob 11. uri odkorakali so isletniki na kolodvor, in vlak je odhral med viharimi „živio“-klici ter iskreno željo na kmalo videnje.

Za nesrečnega Simona Čopića so nadalje darovali: Lipold 4 gld., Dragotina Zalaznik roj. Korošec iz Št. Petra na južni železnici 1 gld.; g. A. Domicelj nabral v Zagorji in Knežaku 2 gld. 70 kr., isti nabral v Zagorji na Pivki 70 kr., g. M. Hrvatini nabral 2 gld. 46 kr., g. Jakob Manko 5 gld. Gosp. Fran Andrejčič je nabral 12 kron in sicer 8 kron 40 stotink med tešaki pri Lloyd, ostale 3 krone in 60 stotink pa se darovali: Andrejčič Fr. 60 stotink, Vertovec Andrej, Ilindič Fr., Likar Pavel, Bandel Josip, Pirih Ivan, vsi po 40 stotink, Benko Fr., Basca Andrej, Perhavec Anton, Jureša Anton, Grezlar Matej vsi po 20 stotink, M. P. 1 gl. N. N. 1 gld. Gospod Jakob Posega nabral med tešaki v zalogi piva G. Zenarija 2 gld. Po gospodu Volčiču nabranih 4 gld. 20 kr. so darovali sledeči: Kumar Valentin 30 kr., Intihar Fr. 20 kr., Krašna 10 kr., Lotrič Gregor 10 kr., Berlan 10 kr., Male 5 kr., Rostogar 5 kr., Pahor 10 kr., Matelič 20 kr., Hajpel 10 kr., Tratar 10 kr., Bruneta 20 kr., Kukanja Fr. 10 kr., Debenjak Vekoslav 10 kr., Rustja 10 kr., Pleterski 5 kr., Lestan, Biščak M., Pertot, Breslan, Zorn, Repič, Fach, Brung, Lampe, Zorn P., Košuh Marija, Urnkar Fr., Janežič Franja, Lukežič, Lestan Franc. N. N., Sponza Antonija, Pošeto, Nardin, Kuga, Gorjup, vsi po 10 kr., Čermelj, Ambrišek Urša s Opčin, Kleščič, vsi po 5 kr.

Madjarski list o Romunih. „Il Pensiero Slavo“ prinaša v 38. svojih letošnji številki naslednje vrstice, katere je bil objavil madjarski list „Szatmar“ o Romunih:

„Ta divja averina (t. j. romunski narod) je okrutna, divjaska in hrepni po madjarski krvi ter grozno škriplje s zobmi. A mi te pošemo iz dežele, nehvaležni in izdajalski narod! Ako ti ne ugaja naš jezik, pobéri se odto! Nam ni treba izdajalcev. Idi k vragu, kajti mnogo starih dreves v naših gozdih in mnogo, neštevilno krokarjev pričakuje tvoja trupla.“

Lepa in vabliva je madjarska kultura, kaj ne?

Nov poštni urad. Slavno c. k. poštno ravnateljstvo nam piše: Dne 11. junija 1894 odpre se na Žagi pri Bovcu na Goriškem, okraj Tolmin, nov poštni urad, ki se boče pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilnišnega urada.

Zvezo boče imel po poštnih vozeh vozovih med Gorico in Bovcem oziroma Trbičem.

To se nasmnjanja čelanelmu uredništvu za eventualno objavo v cenjenem Vašem dnevniku.

Za sv. Ivansko podružnico sv. Cirila in Metoda, da postane ista pokroviteljica, nabral je g. Stanko za tuje klepetanje 22 stot. Dne 3. t. m. pa preostanek računa 48 stot. Gg. Pepo in Vinko pa še vsak po 40 stot. kazni, toraj vsa skupaj 1 krono 50 stot.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda plačal je nekdo eno krono globe.

Iz Doline nam pišejo dne 3. junija: Naj mišli kogar bi pušice té zadele, Da, na visoki vrh leté iz neba strole.

Prešerin.

V aprilu tega leta raspisalo je visoko c. k. namestništvo v Trstu pod št. 7932 več štipendijev za obiskovalce tečajev teoretično-praktičnega pouka v aviloreji in vinarstvu na c. k. kmetijskem poskuševališču v Gorici. Mej drugimi raspisan je tudi en štipendij od gld. 60 za prosilce koperskega okraja in dva po 70 gld. za vse druge istrske okraje.

Da so ti štipendiji namenjeni tudi slovenskem prosilcem, o tem ne dvomimo oziroma na dejstva: da je večina prebivalstva slovenska, pa da se ista bavi le s kmetij-

stvom, da so bili štipendiji raspisani tudi v slovenskem jeziku, in slednjič z ozirom na sakon. Če bi pa kedo nasprotno trdil — bila bi velika nezmisel. In vendar — in vendar je tako! Pogoji, koje stavi visoko c. k. namestništvo prosilcem, odrekajo sploh in odločno vsem Slovincem v Istri raspisane štipendije. —

Visoko namestništvo dobro ve, da Slovinci v Istri nimajo še do danes niti ene 4 razredno ljudske šole, vendar razglasa pogoji, da morajo prosilci, dokončavši 20 leto, dokazati, da so končali 4 razredno ljudsko šolo!!! Vlada naj nam da, kar nam gre po zakonu, to je: slovenskih ljudskih šol, po potrebi tudi 4 razrednih, potem še le bode mogla staviti take pogoje!

Angleški mornarji kr. vojne eskadre priredili so sinoč v pristanišču veselje za stavo. Zmagovalci dobili so nagrado 6 funtov šterlinov (okolo 72 gld.), katero nagrado so darovali častniki angleške eskadre.

Angleški čudaki. 11 angleških mornarjev vojne eskadre naročilo si je večeraj po telefonu obed v hotelu „Obelisk“ na Opčinah. Obed je stal 1 f. 20 nč. za osebo, kar sicer ne bi bilo vredno opomniti, kajti račun ni bil izvestno ne pretiran ne prenizek. Čudno pa je, da dotični Angleži pri obedu niso poskušali nikakoršne opojne pijače, ampak pili so le mleko in limonado. To je zares nenavadna pijača za angleške mornarje, katere smatra svet sploh kot hude žganjarje.

Shod katoliško političnega društva v Trnovem (na Notranjem), izvršil se je — kakor poroča „Slovenec“ — jako slajno. Shoda udeležilo se je 5 do 6000 ljudi, med katerimi je bilo okolo 300 oseb iz Primorske. Tudi deželni poslanec istrski, gosp. Jenko, prišel je na shod. Zborovanju je predsedoval dr. Fran Papež.

Okrajni tajnik v Novem mestu. g. Sterger, ustrelil se je dne 2. t. m. Pokojnik je bil jako ljubezniv in pošten človek, valed česar je bil obče priljubljen in spoštovan. Pokojnik je bil baše obolen na umu.

Grozna nesreča v Štanjelu. Iz Komna poročajo, da je predvečrajšnjem popoludne padla soproga posestnika g. Filipa Abrama v Štanjelu raz neko drešnjo na kolec, ki je zabit poleg drevesa. Kolec prodl je nesrečni trebuh, da se je pokazalo drobje. Nesrečnici prihitel je v pomoč okrajni zdravnik Sežanski, g. dr. Jaschi. Ponesrečena žena bila je mimo tega v drugem stanu.

Zopet otrok samomorilec! Včeraj popoludne zastupila se je s karbolno kislino 14 letna Alda Farinelli, stanujoča v ulici Belvedere hšt. 8. Ko je prihitel zdravnik iz zdravniške postaje, bil je otrok že mrtev. Varok samomoru je — nesrečna ljubezni! 14letni otrok in pa nesrečna ljubezni! To je vendar jako značilno za tržaško „liberalno“ vzgojo. Pa gospoda še zahtevajo, da naj jim bodo Slovinci hvaležni za njih „avito colturo“! Hvala sanjo!

Poskušeni samomor. 22letni krošnjar Josip Coen iz Trsta hotel se je večeraj popoludne obesiti za katoliškem pokopališču pri sv. Ani. Ljudje so nesrečnega na srečo zapanili pravočasno in ga rešili. Odpeljali so ga na policijski komisariat pri sv. Jakobu, kjer so poklicali zdravnika. Prihitel g. dr. Strasser iz zdravniške postaje ga je odpelal v bolnišnico, ker je krošnjar menda bolan na duhu.

Najnovejše vesti.

Koprivnica na Hrvatskem. 5. (Izvirna brzojavka „Edinosti“). Pri današnji volitvi v hrvatski sabor je bil jednoglasno izvoljen opozicijski kandidat dr. Ivan Ružič. (Ta volitev je simptomatična, kajti do sedaj je imela Koprivniški okraj vladna stranka v svojih rokah. Op. ur.)

Dunaj 5. Gosposka zbornica je vsprejela trgovinsko pogodbo z Rusijo in valutno predloge.

Budimpešta 5. Cesar je vsprejel danes dra. Wekerle v avdijenciji, ki je trajala celo uro.

Sredec 5. Ministerski predsednik Stojlov je razposlal na vse prefekte okrožnic, v kateri izjavlja, da se boče največje držal poslave in ustave. Istotako zahteva od vseh funkcionarjev, da točno in previdno izvršujejo svoje dolžnosti in da so nepristranski

do vseh državljanov. Včeraj sta vsprejela princ in njegova soproga deputacije meščanstva, katere se jima je zahvalila da je princ Bolgarsko zopet privedel na pot normalnih odnošajev in katere je izrazila svoje popolno zaupanje do novega ministertva.

Sredec 5. Z dežele prihajajo še vedno deputacije. Po vsaj deželi vladajo zopet navadni odnošaji. V Sredecu ni niti sledu več o kaki agitaciji.

Rim 5. Vsi ministri so prepustili Crispiju svoje portfelje na razpolaganje, da mu tako dokažejo svoje neomejeno zaupanje.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6 68—6 70, za jesen 6 90—6 91 Koroza za jul-avgust 4 80 do 4 81 Oros za jesen 5 68—5 70. Ri 5 30—5 32.

Pšenica nova od 77 kil. f. 6 60—6 65, od 78 kil. f. 6 70—6 75, od 79 kil. f. 6 80—6 85, od 80 kil. f. 6 85—6 95, od 81 kil. f. 6 93—7 00.

Ječmen 6 50—6 55; prosa 3 80—3 85.

Ponudbe pšenice slabe, povpraševanje bolje, trdno. Prodalo se je 18.000 met. stot., 10 nč. in deloma tudi 15 nč. ceneje. Ri bolje, koroza za 5 nč. trdnaja. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor. Za juni 15 80. Nova roba september 14 65.

Havre. Kava Santos good average za juni 96—, za oktober 90—.

Hamburg. Santos good average za juni 79 25, september 75 25, december 69 75, mirno.

Dunajska borza 5. junija 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98 35	98 30
„ „ v srebru	98 25	98 30
Avstrijska renta v slatu	120 70	120 75
„ „ v kronah	97 95	97 90
Kreditne akcije	—	850 25
London 10 let	125 05	125 10
Napoleoni	9 96 1/2	9 96
100 mark	61 27 1/2	61 25
100 Italj. lir	44 72 1/2	44 85

„Slovanski Svet“ Nekoliko celih letni- kov od l. 1891, 1892 in 1893 odda se **tajemoma po znižani ceni**, to je po 1 gld. 50 kr. letnik s poštnino vred. Kdor jih hoče kupiti, naj se podvži.

Upravišтво „S. Sveta“ v Trstu.

V poslovanju izkušenej osebi, ki ima sredstva potrebna za oskrbovanje jedne

K r ō m e

in za ustanovitev prodajalnice deželnih izdelkov, dajem v najem svojo na cesti Trst-Reka stoječo hišo in gospodarska poslopja ter sem tudi pripravljen, aktivno se tega podjetja udeleževati.

Ponudbe vstopjema pod šifro „S. T.“ iz prijaznosti upravištvu „Edinosti“.

Tvornica glasovirjev Henrik Bremitz v Trstu, Via Nuova št. 13

pijaninov amerik. sistema garantirani novi od 170 gld. naprej. Prodajejo se tudi na mesečne obroke isplačljive v treh letih ter dajejo v najem od 3 gld. na mesec naprej.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v Trstu, Piazza della Posta (Doggana) toči istrsko vino po 28 nč., belo vino po 32 nč., krasni teran, lastnega pridelka, po 40 nč. liter. — V sodičkih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor se dogovorijo. — Izborna kuhinja. Vsprejema se narodila na obed in večerje po nizkih cenah. — Na dežajo se obilnega obiska bežeči najudanejši

F. Kovačič.

Opazka. Vsprejema naročila na vino za no- tranje dežele franko železnica Trst po 15 gld. hektl.

Zaloga piva

pivovarne bratov Reininghaus v Steinfeldu — Gradec pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8,

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolice staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujski (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Gostilna „All'Antico Moro“

ulica Solitario 12, (po domače pri „Pračkovcu“), prodaja črna in bela vina prve vrste iz pravih in dornberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno krasno po 40 in rizično po 48 nč. liter. Izvrsna kuhinja. — Držeč se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Novo pekarno

odprl je

FELIKS DEBEVC

pred vojašnico. Piazza Caserma. — Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk. Ima po trikrat na dan sveže pečivo vsake vrste, kruh in sladice. Dostavlja kruh tudi na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Dunajske srečke po 1 krono

Žrebanje že 12. julija

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron

Srečke priporočata: Mandel & Comp., Il Mercurio.